

NVF-utvalgs konkretisering av arbeidsområde, virksomhetsplanlegging og rapportering for perioden 7/2012-6/2016

1. Innledning

Utvalg skal konkretisere sitt tildelte arbeidsområde og lage virksomhetsplan for hele fireårsperioden 7/2012-6/2016. Virksomhetsplanen skal utarbeides i tråd med forbundets strategisk plan 2012-2016, vedtekter (revidert 25. november 2011), arbeidsordning for utvalg (revidert 25. november 2011) og ny kommunikasjonspolicy.

I perioden gjelder fire strategiske tema som alle utvalg, så langt som mulig, skal arbeide mot.

1. Sikre og miljøvennlige transportsystemer

Transportsystemer skal ha færrest mulige negative konsekvenser for mennesker og miljø.

2. Kvalitets- og ressursoptimale transportsystemer

Infrastruktur og transporttilbud skal leve opp til samfunnets og brukernes forventninger om kvalitet og ressursoptimalisering. Livsløpsperspektivet skal legges til grunn i infrastrukturen, og transportsystemer skal ha høy tilgjengelighet, forutsigbarhet og framkommelighet for person- og godstransporter.

3. Kompetente organisasjoner og effektiv organisering

Veg- og transportsektoren skal tilføres og opprettholde riktig kompetanse. Organisering og virksomhets- og samarbeidsformer skal gi god ressursutnyttelse og sikre høy kvalitet på leveranser.

4. Innovasjon og fornyelse

Det trengs innovasjon og fornyelse for å utvikle veg- og transportsektoren. Det gjelder utvikling og anvendelse av nye teknologier, organisasjonsformer, samarbeidsformer, kontraktsformer, finansieringsformer m.v.

Forbundsstyret har fordelt utvalgsledelse på land som vist under.

Utvalg 2012-2016	Ledende land	Arbeidsområde
Belegninger	Finland	Belegningstyper, produksjon og utlegging
Bruer	Norge	Effektiv brudrift, bruk av ny bruteknologi
Drift og vedlikehold	Norge	Planlegging og utføring av drift og vedlikehold, teknologiutvikling
Informasjonssystemer/IKT	Sverige	Systemutvikling/-forvaltning, modeller for veg- og geodata
ITS	Sverige	Trafikkstyring/-forvaltning (network operations), trafikkdata
Kjøretøy og transport	Norge	Samspillet kjøretøy-veg-fører, effektive og sikre transport
Miljø	Danmark	Utvikling av et miljøvennlig veg- og transportsystem
Organisering og marked	Finland	Markedsutvikling, Organisering og virksomhets- og samarbeidsformer, kontraktsstrategier og –former
Strategisk planlegging	Finland	Strategisk utvikling av transportsystemet, planleggingsmetodikk, samfunnsøkonomi
Trafikksikkerhet	Sverige	Utvikling av et sikkert veg- og transportsystem, trafikantadferd
Transport i byer	Danmark	Tilrettelegging for alle trafikantgrupper, mobilitetsplanlegging, varetransport i byer
Tunneler	Sverige	Effektiv tunneldrift, Bruk av ny tunnelteknologi, sikkerhet i tunneler
Utforming av veger og gater	Island	Utforming, sambruksareal (shared space)
Vegens konstruksjon	Danmark	Grunnforhold, oppbygging og dimensjonering
Kompetanse (nordisk utvalg)	Norge	Utvikling av kompetanse, rekruttering
Universell utforming (nordisk utvalg)	Danmark	Universell utforming/tilgjengelighet for alle

2. Tidslinje

Med ny ordning for rekruttering til utvalg skal ledere og sekretærer i nasjonale/nordiske utvalg være utnevnt innen **1. mars 2012**. Nye utvalgsledere og -sekretærer for de ulike land skal sammen konkretisere arbeidsområdet til sitt utvalg innen **1. juli 2012**, se skjema i pkt. 3.

Den enkelte nasjonale avdeling kan, om de finner det hensiktsmessig, holde møte for avtroppende og påtroppende ledere og sekretærer for nasjonale utvalg (mars-april). Ellers oppfordrer vi påtroppende utvalgsledere og -sekretærer til å diskutere med avtroppende utvalgsledere og -sekretærer.

Ledende land for det enkelte utvalg skal holde møte for nye utvalgsledere og -sekretærer fra alle land for å konkretisere arbeidsområdet til sitt utvalg, før eller under kongressen Via Nordica i juni 2012.

Den enkelte nasjonale avdeling oppnevner øvrige utvalgsmedlemmer innen **1. september 2012**.

Med utgangspunkt i konkretisert arbeidsområde skal utvalg lage virksomhetsplan innen **15. november 2012**, se skjema i pkt. 3. Virksomhetsplanen skal legges fram på forbundsmøtet høsten 2012.

Utvalgene skal rapportere i henhold til virksomhetsplanen **innen 15. november i årene 2013, 2014 og 2015**. Rapportene legges fram på forbundsmøtet i november hvert av årene.

Utvalgene skal lage en sluttrapport etter Via Nordica kongressen 2016 **innen 1. juli 2016**.

Konkretisert arbeidsområde, virksomhetsplan og rapporter sendes til forbundssekretariatet: **e-post: marit.langaas@vegvesen.no**.

3. Skjema for konkretisering av arbeidsområde, virksomhetsplanlegging og rapportering

Del I Utvalg og arbeidsområde – sendes innen 1. juli 2012

1.	Utvalgets navn	Informasjonssystemer/IKT		
2.	Konkretisert arbeidsområde 2012-2016	Utvalget arbeider med følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> • IKT strategi og arkitektur for transportområdet • Systemudvikling og systemforvaltning inom transportområdet • Modeller og datadeling for transportnet-, trafik- og geodata Utvalgets arbeide er koplet til NVFs 4 overgripende strategimål. <ol style="list-style-type: none"> 1. Sikre og miljøvennlige transportsystemer 2. Kvalitets- og ressursoptimale transportsystemer 3. Kompetente organisasjoner og effektiv organisering 4. Innovasjon og fornyelse 		
3.	Utvalgsleder (ledende land)	Peter Wessel, Sweco, Sverige		
4.	Utvalgssekretær (ledende land)	Amila Maksumic, Trafikverket, Sverige		
5.	Leder og sekretær i øvrige lands utvalg	Land	Leder	Sekretær
		Danmark	Hans Jørgen Larsen	Lise Gerd Pedersen
		Finland	Reijo Prokkola	
		Färøyene	Julianna Bech Húsgarð	
		Island	Gunnar Linnet	Eggert Ólafsson
		Norge	Trond Wiberg	Frode Wiggen

Del II Virksomhetsplan og rapporter

6.	<p>Virksomhetsplan hele perioden 2012-2016 - 15. november 2012</p> <p>Under perioden kommer utskottet att arbeta med nätverksbyggande och kompetensutbyte inom de tre huvudområdena utgående från följande fördjupningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IKT strategi och arkitektur for transportområdet <ul style="list-style-type: none"> o Utbyte av nationella strategier inom väg/trafikverken o Handlingsplaner för att stötta dessa strategier o "Enterprise" arkitektur - Verksamhetsarkitektur o Portföljhantering och inspiration till nya lösningar o Hur ligger det till med nationell standardisering och vilka möjligheter ser man till nordisk/europeisk standardisering - Systemutveckling och systemförvaltning inom transportområdet <ul style="list-style-type: none"> o Utvecklingstrender <ul style="list-style-type: none"> ▪ Web 3 – "Machine to Machine" inom transportområdet ▪ Mobilitet ▪ Användarnas behov gentemot Verksamhetens behov <ul style="list-style-type: none"> • Vad är statens ansvar? • Öppenhet o Utvecklingsmetoder o Förvaltning <ul style="list-style-type: none"> ▪ Livcykelstyrning ▪ Uppgraderingar ▪ Nya funktioner/avveckling ▪ Modernisering/anpassning av gamla lösningar - Modeller och datadelning for transportnet-, trafik- och geodata <ul style="list-style-type: none"> o Informationsmodeller och dataarkitektur, alternativa modeller o Hur använder vi modellerna? o Hur kan användandet av modeller och data bli enkelt för användarna? o Hur distribuerar vi och utbyter data? o Styrning av modeller, teknik och dataflöden <p>Arbetet kommer i huvudsak att bedrivas i kunskapsgrupper utifrån de tre huvudområdena. Men fokus kommer också att läggas på ett utbyte mellan de tre områdena. Vi ska också söka samarbete med andra utskott för att få bättre koppling till användarna av IKT-tjänster inom transportvärlden. Utskottet avser att hålla två nordiska möten per år, sommar och höst. O/S gruppen rekommenderar att de nationella IKT-utskotten håller 1-2 möten per år i respektive land. 1 möte bör då hållas på våren för att få en jämn spridning av NVF-aktiviteterna över året. Plan för de nordiska mötena:</p> <p>2012, Höst – Sverige 2013, Sommar – Norge, Höst – Danmark 2014, Sommar – Sverige, Höst – Finland 2015, Sommar – Island, Höst – Danmark 2016, Via Nordica – Trondheim</p> <p>Mötena dokumenteras med mötesprotokoll och presentationer som publiceras på utskottets arbetsyta på "nvnorden.org". O/S gruppen håller 2-3 möten per år eller efter behov. Mötena kan vara fysiska och/eller som telefon/videokonferens.</p>
-----------	---

7.	<p>Rapport - 15. november 2013</p> <p>Verksamheten följer helt verksamhetsplanen i punkt 6 ovan. Vi har hållit tre nordiska möten under perioden.</p> <ul style="list-style-type: none">• November 2012 i Malmö (S)• Juni 2013 i Röros (N)• Oktober 2013 i Köpenhamn (DK) <p>På de nordiska mötena har vi arbetat intensivt i de tre kompetensgrupperna som beskrivs i punkt 6 ovan. Utöver detta har vi haft intressanta föredrag inom Informationssystem eller andra angränsande områden så som:</p> <ul style="list-style-type: none">• Trafikledning och Järnväg• NordSIKT och FOU• Metrobygget i Köpenhamn <p>Dokumentation från arbetet och presentationer finns på utskottets plats på NVF:s hemsida.</p> <p>Nästa nordiska möte hålls i juni 2014 i Visby (S).</p>
-----------	---

8.	<p>Rapport - 15. november 2014</p> <p>Verksamheten i stort helt verksamhetsplanen i punkt 6 ovan. BIM har kommit upp som ytterligare en punkt inom Datamodeller.</p> <p>Vi har hållit två nordiska möten under perioden.</p> <ul style="list-style-type: none">• Juni 2014 i Röros (N)• Oktober 2014 i Åbo/Turku (FI) <p>På de nordiska mötena har vi arbetat intensivt i de tre kompetensgrupperna som beskrivs i punkt 6 ovan. Utöver detta har vi haft intressanta föredrag inom Informationssystem eller andra angränsande områden så som:</p> <ul style="list-style-type: none">• Framtida trender inom IT och IKT• FinBIM om BIM samordning i Finland• Finska Trafikverkets METO Samarbete <p>Dokumentation från arbetet och presentationer finns på utskottets plats på NVF:s hemsida.</p> <p>Nästa nordiska möte hålls i juni 2015 i Akureyri (IS).</p>
-----------	---

9.	<p>Rapport - 15. november 2015</p> <p>Verksamheten i stort helt enligt verksamhetsplanen i punkt 6 ovan. BIM har kommit upp som ytterligare en punkt inom Datamodeller och ett seminarium har anordnats ihop med Gator och Vägar utformning om BIM, Helsingfors maj 2015.</p> <p>Vi har hållit två nordiska möten under perioden:</p> <ul style="list-style-type: none">- Juni 2015 i Akureyri (IS)- Oktober 2015 i Köpenhamn (DK) <p>På de nordiska mötena har vi arbetat intensivt i de tre kompetensgrupperna som beskrivs i punkt 6 ovan. Utöver detta har vi haft intressanta föredrag inom Informationssystem eller andra angränsande områden så som:</p> <ul style="list-style-type: none">- Datahallsverksamheten på Island- Vej-Ref modellen för Danmark <p>Dokumentation från arbetet och presentationer finns på utskottets plats på NVF:s hemsida. Utskottet har också under året arbetat med vad som ska göras på Via Nordica 2016 samt studerat och kommenterat förslaget till ny organisation för NVF för perioden 2016-2020. Nästa nordiska möte är Via Nordica i Trondheim (N) som avslutar perioden.</p>
----	---

10. Sluttrapport - 1. juli 2016 for hele perioden 2012-2016

Verksamheten har i stort följt verksamhetsplanen enligt punkt 6 ovan.

Vi har hållit 7(8) nordiska möten under perioden 2012-2016.

- November 2012 i Malmö (S)
- Juni 2013 i Röros (N)
- Oktober 2013 i Köpenhamn (DK)
- Juni 2014 i Visby (S)
- Oktober 2014 i Åbo/Turku (FI)
- Juni 2015 i Akureyri (IS)
- Oktober 2015 i Köpenhamn (DK)
- Juni 2016 ett avslutningsmöte under Via Nordica i Trondheim (N)

På de nordiska mötena har vi arbetat intensivt i de tre kompetensgrupperna som beskrivs i punkt 6 ovan.

- IKT strategi och arkitektur for transportområdet
- Systemutveckling och systemförvaltning inom transportområdet
- Modeller och datadelning for transportnet-, trafikdata, geodata och BIM.

Arbetet i respektive grupp sammanfattas här nedan.

IKT strategi och arkitektur for transportområdet:**Gruppens faglige resultat**

- Synliggjort «best practice» i Norden på arkitektur og porteføljestyring
- Størst fokus på arkitektur og strategi
 - Prinsipper
 - Modeller
 - Agilitet (fleksibel, dynamisk)
- Avdekket at de nordiske landene er mer lik enn ulike i hvordan vi styres
- Ser et behov for en dreining fra organisk utvikling til styrt utvikling
- Enterprise architecture skal forankres i toppledelsen

Utbytte som nettverket har gitt

- Dialog på tvers av landegrensene
- Ledergruppen fra TRV, SVV og JBV har møttes
- Skapt relasjoner
- En «benchmarking på at det vi gjør er riktig»
- Kompetansebygging og erfaringsutveksling

Systemutveckling och systemförvaltning inom transportområdet:**Gruppen har jobbat med de oppgifter som man i verksamhetsplanen beskrivit for konferensperioden 2012-2016**

- Vi undersøkte och behandlade bl.a. implikationer av nya trender som t.ex. Internet of things, Crowdsourcing, Mobile computing och Cloud computing inom systemutvecklingen
- Vi upptäckte nya möjligheter som de här trenderna kunde ge oss och hur de kunde förbättra de existerande tjänsterna samt även för att skapa nya tjänster

- Vi fann många exempel på nya och förbättrade tjänster men alla verkade vara "låsta", dvs den data som insamlades kunde inte utnyttjas av andra tjänster. Inom transportsektorn har aktörerna olika roller, men utnyttjar samma infrastruktur och vi ser det som nödvändigt att insamlad data kan delas och återanvändas
- Som en följd härav började vi undersöka de faktorer som hindrar delning och återanvändningen av data. Slutsatsen var att delningen av nyttig information kräver nya eller modifierade tjänster som tillhandahålls av individuella infrastrukturägare och är sammanbundet med andra infrastrukturtjänster via transfer noder.

Vi konstaterade att

- vi utnyttjar den existerande väg- och trafikinformation ineffektivt och att informationen borde utnyttjas bättre och på nya sätt
- problemet inte bara är livcykelhantering utan även det att vi löser problemen utan att beakta helheten och endast inom landsgränserna vi bör väcka en diskussion för att utnyttja våra vägar (alla transportsätt) mera effektivt

Arbetet fortsatte med

- Vi kunde påvisa ett akut behov för en tjänst som tillgodoser transportörer med bättre väg- och trafikinformation. Och det gjordes en liten marknadsundersökning där vi fick konkreta brister listade som grund för fortsatt arbete.
- Diskussionerna kring tekniska lösningar ledde till att vi bör ifrågasätta det traditionella sättet att lösa problemen.
- Vi behöver inte skapa massiva system med all information samlad på en viss plats utan istället endast använda den information som är intressant inom en viss rutt för diverse väganvändare och förmedla informationen möjligast effektivt
- Den nya teknologin möjliggör nya sätt att tänka och bör beaktas bättre i systemutvecklingen i fortsättningen.

Gruppen gjorde en ansökan om understöd för fortsatt undersökning och PoC/Demonstrator (Proof of Concept) till de nationella NVF-organen samt även till NordFou

- Understöd beviljades inte.
- Konceptet är komplicerat men också tanken på att den information de statliga verken kan förse marknaden med bör vara bekräftad (korrekt data) och därför bör de statliga verken ha en verklig roll inom tjänsten.

Lärdomar och nyttor

Vi lärde väl känna de olika nordiska organisationerna inom och nyckelaktörer bundna till trafiksektorn.

Modeller och datadelning for transportnet-, trafikdata, geodata och BIM:

Vigtige samarbejder

- Evt. BIM-seminar i Finland i foråret 2015 – finske slides var en udfordring!

Faglige resultater

- Arbejdet med datastandarder i landene og globalt OGC og infra BIM
- Erfaringsudveksling – referencesys., trafik kort og dataindsamling og –flyt

Nytte som netværket har givet

- Deltagere har fået indsigt i andre landes udfordringer og løsninger m.v.

Forslag til næste periode

- Arbejde med input i fx buildingsmart samarbejdet i Norden via Leif og Erik.
- Fortsat følge arbejdet med infrastruktur i fx OGC via Leif.
- Fokus på datalagring fx sensordata – håndtering af «Big-data»
- Fokus på opbygning af overskuelige data-tjenester og meta-data
- Erfaringsudveksling på fx adgang til data – web og mobil

Utöver detta har vi haft intressanta föredrag inom Informationssystem eller andra angränsande områden på respektive möte. Dokumentation från arbetet och presentationer finns på utskottets plats på NVF:s hemsida.

Utskottet har under perioden haft ca 40 medlemmar och ca 35 av dem har aktivt deltagit på ett eller flera nordiska möten under perioden. Samtliga medlemsländer i NVF har varit representerade men vi förlora dock vår representant från Färöarna 2013 då Torshavns kommune drog sig ur NVF.

I och med att denna period avslutas så upphör också utskottet "Informationssystem IKT". Delar av verksamheten flyttas till till det nya utskottet "Digitalisering".